

Există o corelație între nivelul de educație și creșterea economică dintr-un stat?

Conf. univ. dr. Radu CIOBANU^a, conf. univ. dr. Adriana Florina POPA^b,
conf. univ. dr. Daniela-Nicoleta SAHLIAN^c

^{a, b, c} Academia de Studii Economice din București

Abstract

Education plays a crucial role in a country's economic development. It can support economic progress by increasing and developing human capital, namely qualified and trained human resources. In this study we have analysed the impact of education on economic growth in Europe and assessed the effectiveness of educational policies and measures in promoting a sustainable economic development. By understanding this connection more profoundly, relevant directions and recommendations can be obtained for the design and implementation of educational and economic policies, in view of stimulating economic growth and social prosperity. The results have shown that the economic growth indicator is influenced by the level of education in a state.

Keywords: education, economic growth, investments, human capital, competencies

Termeni-cheie: educație, creștere economică, investiții, capital uman, competențe

Clasificare JEL: I25, O11, O52

To cite this article: Radu Ciobanu, Adriana Florina Popa, Daniela-Nicoleta Sahlian, *Există o corelație între nivelul de educație și creșterea economică dintr-un stat?*, *CECCAR Business Review*, N° 2/2024, pp. 14-22, <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2024.02.02>

➔ Introducere

Educația joacă un rol esențial în sprijinirea creșterii economice prin dezvoltarea competențelor și abilităților necesare pentru a activa în diverse industrii. Persoanele cu un nivel de educație înalt au mai multe șanse să obțină locuri de muncă bine plătite și să înțeleagă mai bine provocările economice și sociale pe parcursul carierei lor. Această categorie de oameni are potențialul de a stimula creșterea economică prin inovație și îmbunătățire în domeniul lor de expertiză.

Sistemele de educație din Europa sunt strâns legate de productivitatea economică. Diferențele dintre aceste sisteme conduc la creșterea competiției între state, ceea ce are beneficii pentru dezvoltarea lor. Țările cu sisteme de educație bine dezvoltate au o forță de muncă eficientă și productivă, în timp ce țările cu sisteme slabe produc o forță de muncă mai puțin calificată și mai puțin capabilă să aducă inovații și îmbunătățiri în sectoarele economice.

Un alt factor crucial este reprezentat de finanțarea sistemelor de educație. Majoritatea statelor Uniunii Europene investesc semnificativ în educație, dar nivelul de finanțare variază în funcție de țară și de regiune. Europa are în prezent multe instituții de învățământ și universități de prestigiu recunoscute la nivel mondial pentru performanțele academice.

Această cercetare are ca scop explorarea și evaluarea impactului educației asupra creșterii economice în Europa, cu accent pe comparația dintre țările din Europa de Nord (cum ar fi Suedia, Danemarca și Finlanda) și cele din Europa de Est și de Sud (cum ar fi România, Bulgaria și Grecia). Țările din Europa de Nord sunt recunoscute pentru sistemele lor educaționale de înaltă calitate, care sunt construite pe principii solide, precum egalitatea și accesibilitatea. Acestea investesc semnificativ în educație și cercetare și încurajează creativitatea și inovația, precum și dezvoltarea gândirii critice și exprimarea liberă a ideilor. În schimb, țările din Europa de Est și de Sud se confruntă cu sisteme educaționale mai rigide și centralizate, cu o autonomie redusă la nivelul școlilor și profesorilor, fiind în parte rezultatul trecutului lor comunist. Aceste state se confruntă cu diverse probleme, precum lipsa de resurse, infrastructura învechită și finanțarea redusă pentru educație.

Studiul se concentrează pe o perioadă de 10 ani, între 2010 și 2020, și utilizează o varietate de indicatori relevanți pentru a analiza legătura dintre educație și creșterea economică în Europa. Acești indicatori includ creșterea anuală a PIB-ului, rata șomajului, rata de înrolare în învățământul primar, secundar și terțiar, exporturile de high-tech, PIB-ul per capita și veniturile fiscale. Prin examinarea acestor indicatori, cercetătorii își propun să obțină o înțelegere cuprinzătoare a modului în care educația influențează performanța economică în diverse contexte regionale din Europa.

Întrucât Europa este o regiune caracterizată de diversitate culturală, economică și educațională, această lucrare oferă oportunități unice pentru investigarea interacțiunii complexe dintre educație și creșterea economică. Prin analiza datelor și a relațiilor dintre acești indicatori se poate obține o imagine mai clară a modului în care investițiile în educație pot contribui la stimularea dezvoltării economice durabile în diferite țări europene.

În următoarele secțiuni ale articolului vom explora evoluția cheltuielilor cu educația în Europa în perioada 2010-2020, analizând tendințele și modelele observate în investițiile în educație și impactul acestora asupra creșterii economice. De asemenea, vom examina evoluția ratei șomajului în Europa în același interval de timp, evaluând modul în care educația a influențat nivelul de ocupare a forței de muncă și dinamica pieței muncii în diferite state europene, urmând ca la final să realizăm o analiză econometrică a relației educație – creștere economică.

➔ Literatura de specialitate

Educația și creșterea economică sunt strâns legate, iar specialiștii și cercetătorii recunosc această conexiune ca un factor esențial în dezvoltarea socioeconomică a unei națiuni. Impactul educației asupra performanței economice și a bunăstării societății este semnificativ, influențând mai multe mecanisme.

Relația dintre educație și economie poate fi înțeleasă în mai multe moduri:

■ Capitalul uman

Prin intermediul instruirii și formării, educația furnizează abilități, cunoștințe și competențe care le permit indivizilor să devină mai productivi și să contribuie la prosperitate. Cu cât nivelul de educație și de calificare al forței de muncă este mai ridicat, cu atât se pot obține rezultate economice mai bune și mai durabile.

■ Piața muncii

Prin oferirea de competențe și calificări relevante, educația îi pregătește pe indivizi pentru diferite ocupații și îi face mai atractivi pentru angajatori. Nivelul de educație este adesea asociat cu salarii și venituri mai mari, deoarece persoanele cu o educație superioară au acces la locuri de muncă mai bine plătite și au mai multe oportunități de avansare în carieră.

■ Inovația și cercetarea

Instituțiile de învățământ superior și centrele de cercetare oferă cunoștințe și resursele necesare pentru dezvoltarea de tehnologii noi, produse inovatoare și servicii avansate. Aceste inovații conduc la creștere economică, sporind competitivitatea și deschizând noi oportunități în diverse industrii.

■ Reducerea inegalităților sociale și economice

Prin asigurarea unui acces echitabil la educație și promovarea unui învățământ de calitate pentru toți se pot diminua diferențele sociale și economice dintre diverse grupuri și comunități. Educația poate fi un instrument de mobilitate socială, oferind tuturor indivizilor, indiferent de originea socială sau economică, șanse egale de a atinge succesul și prosperitatea.

În literatura de specialitate, numeroși autori au studiat și au evidențiat caracteristicile și beneficiile importante ale educației. De exemplu, Barro și Sala-i-Martin (1992) afirmă că un nivel mai înalt al capitalului uman poate conduce la o creștere a productivității și, în consecință, la o sporire a veniturilor reale. Mankiw et al. (1992) remarcă faptul că investiția în educație poate fi văzută ca o formă de investiție în capitalul uman, aducând randamente semnificative în creșterea economică. Acemoglu și Autor (2011) susțin că îmbunătățirea calității educației și a nivelului de educație poate stimula competențele și abilitățile lucrătorilor, ducând astfel la o creștere a productivității și a economiei.

Autorii Levine și Renelt (1992) au ajuns la rezultate similare prin studierea influenței învățământului primar și secundar asupra creșterii economice. Ei au analizat 103 țări în perioada 1960-1989. De asemenea, Bratti et al. (2005) au studiat relația dintre creșterea economică și performanța cadrelor didactice din învățământul secundar, bazându-se pe date din 121 de țări între anii 1960 și 1985.

Un alt studiu important, *A New Data Set of Educational Attainment in the World, 1950-2010*, realizat de Barro și Lee (2013), utilizează un set de date care măsoară gradul de educație la nivel global. Acești autori au concluzionat că nivelul de educație al populației are un impact semnificativ asupra dezvoltării economice. Studiul arată că o creștere cu un an în nivelul de educație este asociată cu o creștere medie de 0,06% în PIB. Astfel, finanțarea educației poate reprezenta o cale pentru o dezvoltare economică durabilă. Cu toate acestea, autorii avertizează că investiția în educație trebuie să fie însoțită de politici adecvate în domenii precum sănătatea, infrastructura și mediul de afaceri pentru a obține cu adevărat o creștere economică semnificativă.

Studiul UNESCO din anul 2013 numit *Education and Economic Growth* (Castelló-Climent, 2013) prezintă o analiză amănunțită a influenței investițiilor în educație asupra creșterii economice și dezvoltării umane. Acest studiu îi atribuie educației patru caracteristici principale ce denotă drumul spre dezvoltarea economiei. Prima dintre acestea creionează educația ca fiind un stimul pentru creșterea economică prin fabricarea forței de muncă calificate. A doua caracteristică pentru educație este reducerea sărăciei și creșterea accesului la educație. Cea de-a treia constituie dezvoltarea capacității umane prin îmbunătățirea calității vieții și a abilităților sociale, iar ultima este creșterea toleranței și a înțelegerii interculturale. Toate aceste trăsături schițează drumul spre realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Cercetarea lui Benos și Zotou (2014) *Education and Economic Growth: A Meta-Regression Analysis* a analizat peste 300 de studii efectuate între anii 1950 și 2014. Aceasta s-a concentrat pe creșterea economică în țările dezvoltate și în cele în curs de dezvoltare corelată cu nivelul lor de educație. Utilizând tehnica de meta-regresie, care permite sintetizarea datelor din multiple studii, variabila independentă a fost nivelul de educație, iar variabila dependentă, creșterea economică. Rezultatele au relevat o relație pozitivă între nivelul de educație și creșterea economică, sugerând că investițiile în educație pot avea un impact mai semnificativ asupra dezvoltării economice decât investițiile în alte domenii cum ar fi infrastructura sau tehnologia. Studiul a evidențiat beneficiile și eficiența investițiilor în sistemul educațional, care pot contribui la reducerea sărăciei și a inegalității.

De asemenea, *World Development Report 2018: Learning to Realize Education's Promise*, publicat de Banca Mondială în anul 2018 (The World Bank, 2018), a adus o contribuție semnificativă la înțelegerea importanței

calității educației și a provocărilor cu care se confruntă sistemul educațional global. Raportul subliniază că, în ciuda progreselor înregistrate în accesul la educație, există încă numeroase probleme în asigurarea unei învățări de calitate pentru toți elevii. Importanța nu se atribuie doar prezenței fizice a elevilor în școli, ci și procesului de învățare în sine. Cercetarea analizează factorii care influențează calitatea educației, inclusiv programele școlare, metodele de predare, disponibilitatea resurselor și formarea cadrelor didactice. De asemenea, se subliniază necesitatea evaluării și monitorizării progresului în învățare. Raportul accentuează importanța unui efort coordonat și integrat pentru o educație de calitate, inclusiv implementarea de politici educaționale eficiente, investiții adecvate în infrastructură și resurse, dezvoltarea profesională a profesorilor și monitorizarea continuă a progresului în învățare. Prin prezentarea de studii de caz și exemple concrete, raportul oferă o perspectivă amplă asupra provocărilor și soluțiilor în domeniul educației la nivel global.

Studiul realizat de Hanushek și Woessmann (2019) abordează conexiunea dintre educație și creșterea economică într-un context amplu. Acesta reprezintă o sinteză a cercetărilor existente și subliniază rolul politicilor educaționale în promovarea dezvoltării economice. Prin analiza datelor empirice din mai multe țări europene, autorii explorează legătura dintre nivelul de educație și performanța economică. Rezultatele indică o corelație puternică între nivelul de educație al unei populații și creșterea economică. Astfel, s-a constatat că o creștere a nivelului de educație este asociată cu o sporire semnificativă a PIB-ului pe cap de locuitor și cu îmbunătățiri în productivitatea muncii. Un aspect esențial subliniat în studiu este calitatea educației și influența acesteia asupra rezultatelor economice. Autorii pun accentul pe faptul că o educație de înaltă calitate, care dezvoltă atât abilitățile cognitive, cât și pe cele noncognitive, are o corelație pozitivă cu rezultatele economice superioare. De asemenea, cercetarea evidențiază importanța politicilor educaționale în promovarea creșterii economice. Investițiile în infrastructura școlară, formarea și dezvoltarea cadrelor didactice, implementarea programelor educaționale eficiente și asigurarea calității educației sunt considerate aspecte esențiale pentru a sprijini dezvoltarea economică durabilă.

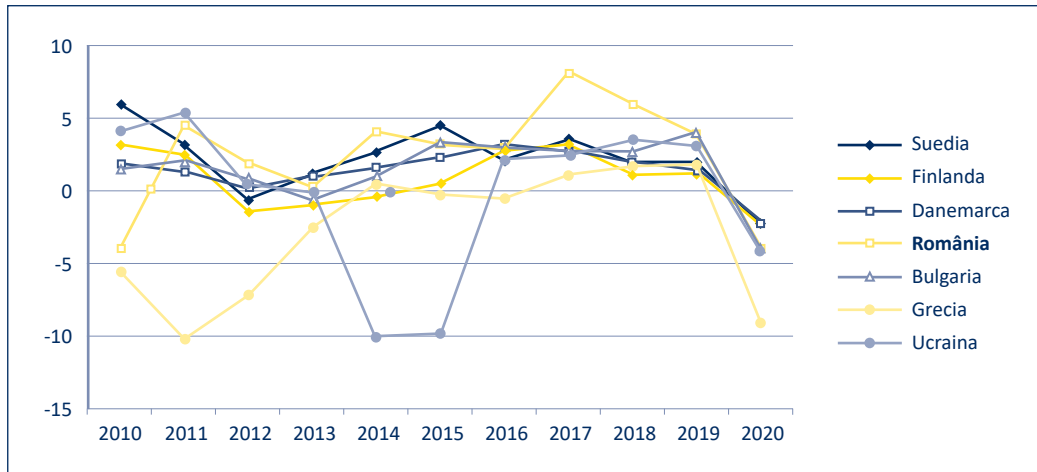
În concluzie, investițiile în educație și politicile educaționale bine concepute sunt de mare importanță pentru promovarea unei creșteri economice durabile și pentru consolidarea competitivității unei țări. Prin îmbunătățirea accesului la educație de calitate și adaptarea programelor educaționale la cerințele economiei se poate stimula performanța economică și se poate asigura dezvoltarea sustenabilă a societății.

➔ Baza de date și statistici

În cadrul acestei părți a lucrării se pune accentul pe prezentarea și analiza graficelor și statisticilor relevante în legătură cu creșterea economică și educația. Aceste instrumente vizuale și date statistice oferă o perspectivă cuprinzătoare asupra evoluției și interacțiunii dintre aceste două domenii fundamentale. Datele statistice, pe de altă parte, furnizează informații cantitative și precise despre variabilele relevante. Ele pot include rate de creștere economică, cheltuieli publice pentru educație, rate de înrolare în diferite niveluri de învățământ și multe altele. Analiza acestor date permite obținerea unei înțelegeri mai profunde a situației și formularea de concluzii bazate pe fapte concrete.

În cadrul acestui studiu am optat pentru examinarea impactului unor indicatori asupra creșterii economice în statele din Europa de Nord, de Sud și de Est. Pe baza datelor disponibile, am selectat următoarele țări pentru a fi incluse în analiză: Suedia, Finlanda, Danemarca, România, Bulgaria, Grecia și Ucraina. Intervalul de timp studiat cuprinde perioada 2010-2020.

Pentru început am analizat **creșterea economică prin prisma variației produsului intern brut** de la un an la altul. Graficul 1 prezintă evoluția acesteia pentru cele șapte state.

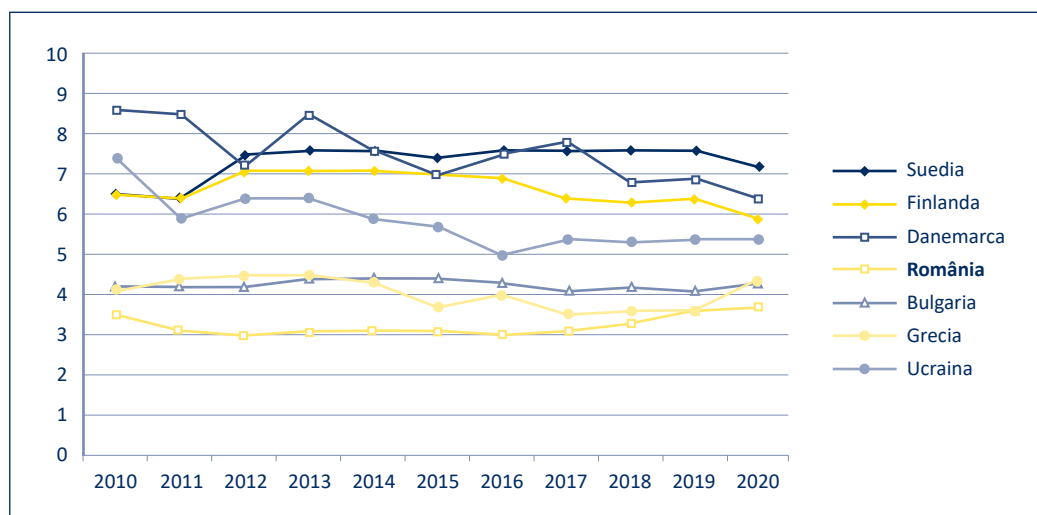

Graficul 1. Evoluția creșterii economice în perioada 2010-2020 (%)

Sursa: Banca Mondială, prelucrare proprie.

Observăm cum creșterea economică prezintă un trend ascendent pentru majoritatea țărilor începând cu anul 2012 până în 2020. În anul 2020, cea mai mare parte a țărilor din Europa a înregistrat o scădere semnificativă a creșterii economice din cauza impactului pandemiei de COVID-19. Măsurile de izolare și restricțiile impuse pentru a controla răspândirea virusului au afectat în mod negativ activitățile economice și au condus la o contracție economică în întreaga regiune.

În aceeași perioadă, în Europa, **cheltuielile cu educația** au fost supuse unor evoluții semnificative. Analiza acestor date poate oferi o perspectivă asupra importanței acordate educației și investițiilor în domeniu în diverse state europene (Graficul 2).

Graficul 2. Evoluția cheltuielilor cu educația în PIB în perioada 2010-2020 (%)

Sursa: Banca Mondială, prelucrare proprie.

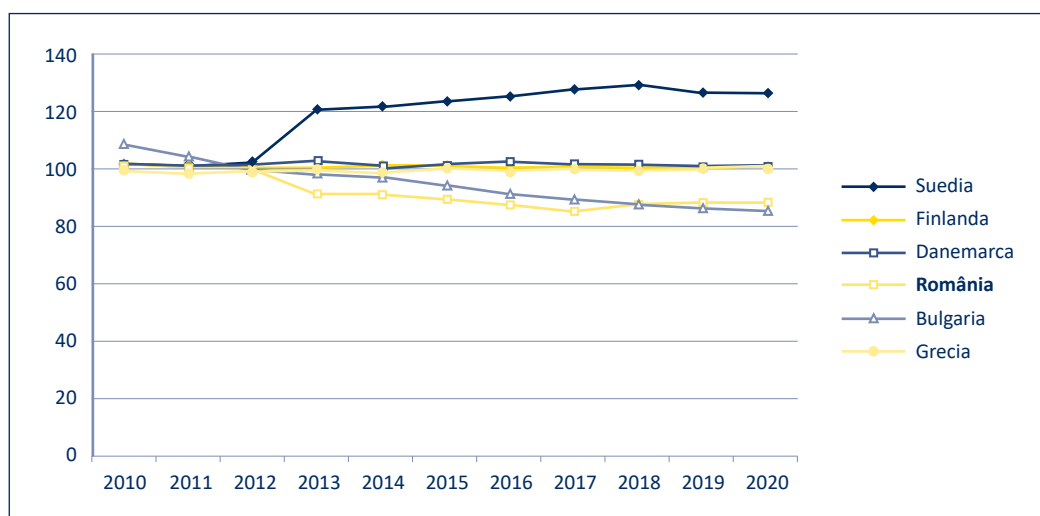
Pe parcursul acestui deceniu, multe țări europene au depus eforturi pentru a-și îmbunătăți sistemele de învățământ și pentru a-și spori resursele alocate educației. Totuși, nivelurile de cheltuieli și prioritățile alocate

educației pot varia în funcție de politica și resursele fiecărui stat în parte. În general, în Europa există o tendință de creștere a cheltuielilor cu educația în această perioadă, care reflectă conștientizarea importanței investițiilor în educație pentru dezvoltarea socioeconomică a țărilor europene. Guvernele și organizațiile internaționale au recunoscut rolul crucial al educației în creșterea economică, în inovare, în reducerea sărăciei și dezvoltarea umană.

Cu toate acestea, este important să subliniem că există diferențe semnificative între statele europene în ceea ce privește nivelurile de cheltuieli cu educația. Unele țări au alocat resurse semnificative pentru a-și îmbunătăți sistemele de învățământ, investind în infrastructură, formarea cadrelor didactice, resurse educaționale și programe de dezvoltare. În schimb, altele au întâmpinat dificultăți în alocarea unor resurse suficiente pentru educație, ceea ce poate afecta calitatea și accesul la învățământ în acele regiuni. Evoluția cheltuielilor cu educația poate fi influențată de factorii socioeconomi, politicile guvernamentale și prioritățile naționale. Acești factori pot include resursele financiare disponibile, investițiile în alte sectoare, politicile fiscale, schimbările demografice, precum și agenda politică și educațională a fiecărui stat.

Rata brută de înrolare este un indicator dezvoltat de Organizația Națiunilor Unite și inclus în Indexul Educației, fiind calculată anual. Acest indicator exprimă raportul dintre numărul de persoane înscrise la un anumit nivel de educație și numărul total de persoane din grupa de vârstă corespunzătoare aceluși nivel de educație. Rata brută de înrolare poate depăși 100% în cazul în care există persoane înscrise prematur la un anumit nivel de învățământ sau care repetă un an de studiu.

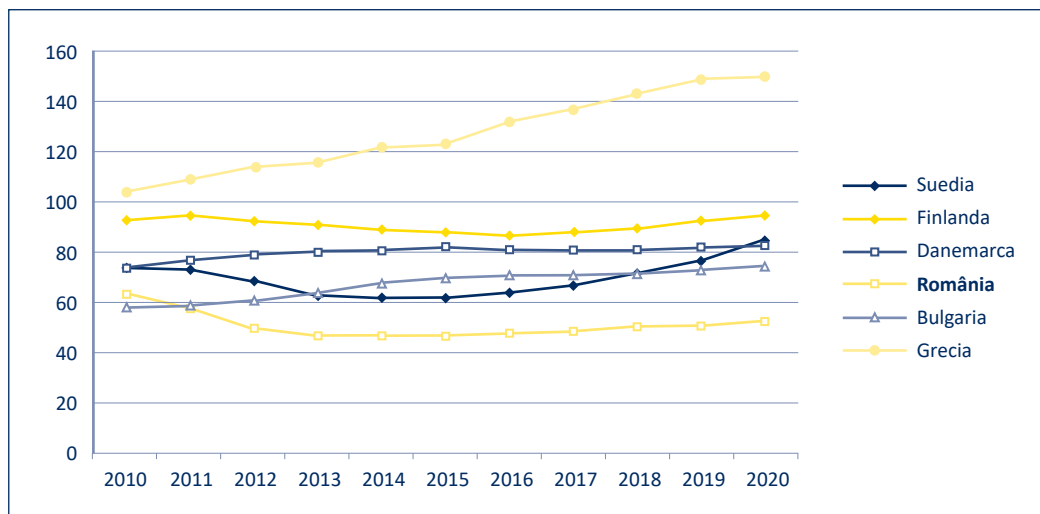
Rata brută de înrolare în învățământul primar reprezintă proporția copiilor la vârsta învățământului primar (de obicei, șase ani) care sunt înscriși la școlile primare în raport cu populația totală a grupului de vârstă corespunzător (Graficul 3).

Graficul 3. Evoluția ratei brute de înrolare în învățământul primar în perioada 2010-2020 (%)

Sursa: Banca Mondială, prelucrare proprie.

Rata brută de înrolare în învățământul terțiar este un indicator important al accesului la educație superioară dintr-o țară. Această rată reflectă proporția persoanelor care se înscriu în instituții de învățământ superior (universități, colegii, institute tehnice etc.) în raport cu populația totală din grupa de vârstă corespunzătoare. În ultimele decenii s-a observat o creștere semnificativă a ratei brute de înrolare în învățământul terțiar în majoritatea țărilor din întreaga lume (Graficul 4).

Graficul 4. Evoluția ratei brute de înrolare în învățământul terțiar în perioada 2010-2020 (%)

Sursa: Banca Mondială, prelucrare proprie.

Conform Graficului 4, Grecia deține cele mai bune rezultate în ce privește acest indicator, pornindu-și ascensiunea de la aproximativ 102,5% în 2010 până la 150% în 2020. România se clasează pe ultimul loc referitor la acest indicator și prezintă date în scădere începând cu anul 2010 până în 2013, observându-se o ușoară ameliorare în următorii ani.

➔ Impactul educației asupra creșterii economice

În această parte am investigat impactul educației asupra creșterii economice utilizând o serie de indicatori relevanți. Ne-am concentrat în special asupra analizei corelației dintre educație și variabila dependentă, creșterea PIB anuală (%), împreună cu o serie de variabile independente, incluzând rata șomajului (% din forța de muncă), rata de înrolare în învățământul primar, rata de înrolare în învățământul secundar, rata de înrolare în învățământul terțiar, exporturile de high-tech, veniturile din taxe și PIB per capita, prezentate în Tabelul 1.

Tabelul 1. Indicatorii analizați ca factori de influență ai creșterii economice

Variabile	Sursa datelor
Cheltuieli cu educația (% din PIB)	Baza de date a Băncii Mondiale
Rata șomajului, total (% din totalul forței de muncă)	Baza de date a Băncii Mondiale
Persoane înscrise în învățământul primar (% din populația din categoria de vârstă respectivă)	Baza de date a Băncii Mondiale
Persoane înscrise în învățământul terțiar (% din populația din categoria de vârstă respectivă)	Baza de date a Băncii Mondiale
Exporturi de high-tech (milioane dolari)	Baza de date a Băncii Mondiale
Venituri fiscale (% din PIB)	Baza de date a Băncii Mondiale
PIB pe locuitor (dolari)	Baza de date a Băncii Mondiale

Pentru această parte a studiului am colectat datele aferente statelor membre ale UE în perioada 2010-2020. Prin acoperirea unui deceniu de date se pot identifica eventualele schimbări și tendințe în ceea ce privește variabilele analizate. Această abordare longitudinală permite evaluarea evoluției și a tendințelor pe termen

mediu și lung ale relației dintre educație și performanța economică într-un cadru temporal semnificativ. Am utilizat un model OLS de analiză econometrică, iar rezultatele sunt prezentate în Tabelul 2.

Tabelul 2. Rezultatele analizei factorilor determinanți ai creșterii economice (pentru fiecare variabilă au fost specificate coeficientul obținut și testul t-statistic)

Variabile	Ecuția 1	Ecuția 2
Cheltuieli cu educația (% din PIB)	0,38 (1,70)	0,51 (2,29)
Rata șomajului, total (% din totalul forței de muncă)	-0,15 (-3,15)	-0,15 (-3,12)
Persoane înscrise în învățământul primar (% din populația din categoria de vârstă respectivă)	0,03 (0,88)	0,03 (2,31)
Persoane înscrise în învățământul terțiar (% din populația din categoria de vârstă respectivă)	0,02 (1,77)	0,03 (2,46)
Exporturi de high-tech (milioane dolari)	-0,10 (-1,04)	0,11 (1,95)
Venituri fiscale (% din PIB)	-0,01 (-0,26)	-0,006 (-0,11)
PIB pe locuitor (dolari)	-7,84 (-0,07)	-0,00007 (-0,64)
Intercept	5,50 (1,25)	6,91 (2,17)
R-squared	0,08	0,09

Rezultatele arată că nivelul cheltuielilor cu educația din PIB influențează pozitiv și semnificativ creșterea economică. Astfel, alocarea investițiilor semnificative în educație joacă un rol esențial în pregătirea forței de muncă. Prin investiții adecvate se îmbunătățește calitatea învățământului și se dezvoltă competențele relevante în funcție de cerințele pieței. Absolvenții bine pregătiți devin mai atractivi pentru angajatori, contribuind la sporirea productivității și eficienței în diverse sectoare economice. Investiția în educația tehnică și profesională facilitează integrarea tinerilor pe piața muncii și reduce șomajul. Prin pregătirea unei forțe de muncă calificate, angajatorii sunt încurajați să investească, ceea ce poate să atragă mai multe investiții și să stimuleze creșterea economică.

Totodată, majorarea numărului de persoane care accesează învățământul primar sau terțiar duce la o creștere a economiei în viitor. Educația superioară și cercetarea științifică joacă un rol crucial în promovarea inovației și în progresul economic. Universitățile și centrele de cercetare generează și transferă cunoștințe, tehnologii și inovații către sectorul privat și societate în general. Investițiile în infrastructură și echipamente pentru aceste instituții, precum și în programe de cercetare și dezvoltare sprijină dezvoltarea de tehnologii avansate, produse și servicii inovatoare, cu potențialul de a revoluționa sectoare economice întregi. Prin educație se creează un mediu propice pentru inovare și antreprenoriat, ceea ce poate genera noi locuri de muncă și diversificarea economiei. Investițiile în infrastructura de cercetare, echipamente și programe de dezvoltare a competențelor tehnice pot consolida capacitatea unei țări de a fi la vârful inovației și de a atrage investiții în domenii de înaltă tehnologie.

Exportul de tehnologie poate aduce beneficii semnificative asupra creșterii economice. Este important ca o țară să își dezvolte și să își promoveze capacitățile tehnologice interne, să asigure o distribuție echitabilă a tehnologiei și să protejeze proprietatea intelectuală pentru a minimiza riscurile asociate exportului de high-tech.

➔ Concluzii

În concluzie, investițiile în educație joacă un rol esențial în stimularea creșterii economice și în dezvoltarea sustenabilă a unei societăți. Prin finanțarea educației, guvernele și societatea în general asigură resursele necesare pentru a furniza instruire și pregătire adecvate în diverse domenii. Acest lucru duce la creșterea competențelor și abilităților individuale, făcând ca forța de muncă să fie mai productivă și mai adaptabilă la cerințele economiei. Un sistem educațional bine finanțat și accesibil oferă oportunități de învățare și dezvoltare pentru toți indivizii, ceea ce conduce la îmbunătățirea competențelor și calificărilor acestora.

Mai mult, investițiile în învățământ ajută la reducerea inegalităților sociale și economice. Prin asigurarea unui acces echitabil la educație de calitate, indiferent de originea socioeconomică, se oferă șanse egale de dezvoltare pentru toți indivizii. O societate educată și instruită este mai incluzivă și mai echitabilă, iar oamenii beneficiază de mai multe oportunități de a-și realiza potențialul și de a contribui la creșterea economică.

Totuși, este important să menționăm că investițiile în educație trebuie să fie sustenabile și să vizeze îmbunătățirea calității și accesibilității acestora. Gestionarea eficientă a resurselor și planificarea strategică sunt necesare pentru ca investițiile să fie direcționate către nevoile reale ale sistemului educațional și să aibă un impact semnificativ asupra creșterii economice. De asemenea, este esențial să acordăm atenție egalității de gen și incluziunii sociale în educație pentru a ne asigura că niciun individ nu este exclus din procesul de învățare și dezvoltare.

Bibliografie

1. Acemoglu, D., Autor, D. (2011), *Skills, Tasks and Technologies: Implications for Employment and Earnings*, în O.C. Ashenfelter, D. Card (editori), *Handbook of Labor Economics*, vol. 4, partea B, pp. 1043-1171, [http://dx.doi.org/10.1016/S0169-7218\(11\)02410-5](http://dx.doi.org/10.1016/S0169-7218(11)02410-5).
2. Barro, R.J., Lee, J.-W. (2013), *A New Data Set of Educational Attainment in the World, 1950-2010*, *Journal of Development Economics*, nr. 104, pp. 184-198, <https://doi.org/10.1016/j.jdeveco.2012.10.001>.
3. Barro, R.J., Sala-i-Martin, X. (1992), *Convergence*, *Journal of Political Economy*, vol. 100, nr. 2, pp. 223-251.
4. Benos, N., Zotou, S. (2014), *Education and Economic Growth: A Meta-Regression Analysis*, *World Development*, nr. 64, pp. 669-689, <http://dx.doi.org/10.1016/j.worlddev.2014.06.034>.
5. Bratti, M., Checchi, D., Filippin, A. (2005), *The Returns to Education in Europe: A Comparative Analysis for Selected EU Countries*, *Economic Policy Journal*.
6. Castelló-Climent, A. (2013), *Education and Economic Growth*, Paper prepared for the Education for All Global Monitoring Report 2013/4, *Teaching and Learning: Achieving Quality for All*, <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000225948>.
7. Hanushek, E.A., Woessmann, L. (2019), *The Economic Benefits of Improving Educational Achievement in the European Union: An Update and Extension*, EENEE Analytical Report nr. 39, prepared for the European Commission, https://eenee.eu/wp-content/uploads/2021/05/EENEE_AR39.pdf.
8. Levine, R., Renelt, D. (1992), *A Sensitivity Analysis of Cross-Country Growth Regressions*, *American Economic Review*, vol. 82, nr. 4, pp. 942-963.
9. Mankiw, N.G., Romer, D., Weil, D.N. (1992), *A Contribution to the Empirics of Economic Growth*, *The Quarterly Journal of Economics*, vol. 107, nr. 2, pp. 407-437, https://eml.berkeley.edu/~dromer/papers/MRW_QJE1992.pdf.
10. The World Bank (2018), *World Development Report 2018: Learning to Realize Education's Promise*, <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2018>.